

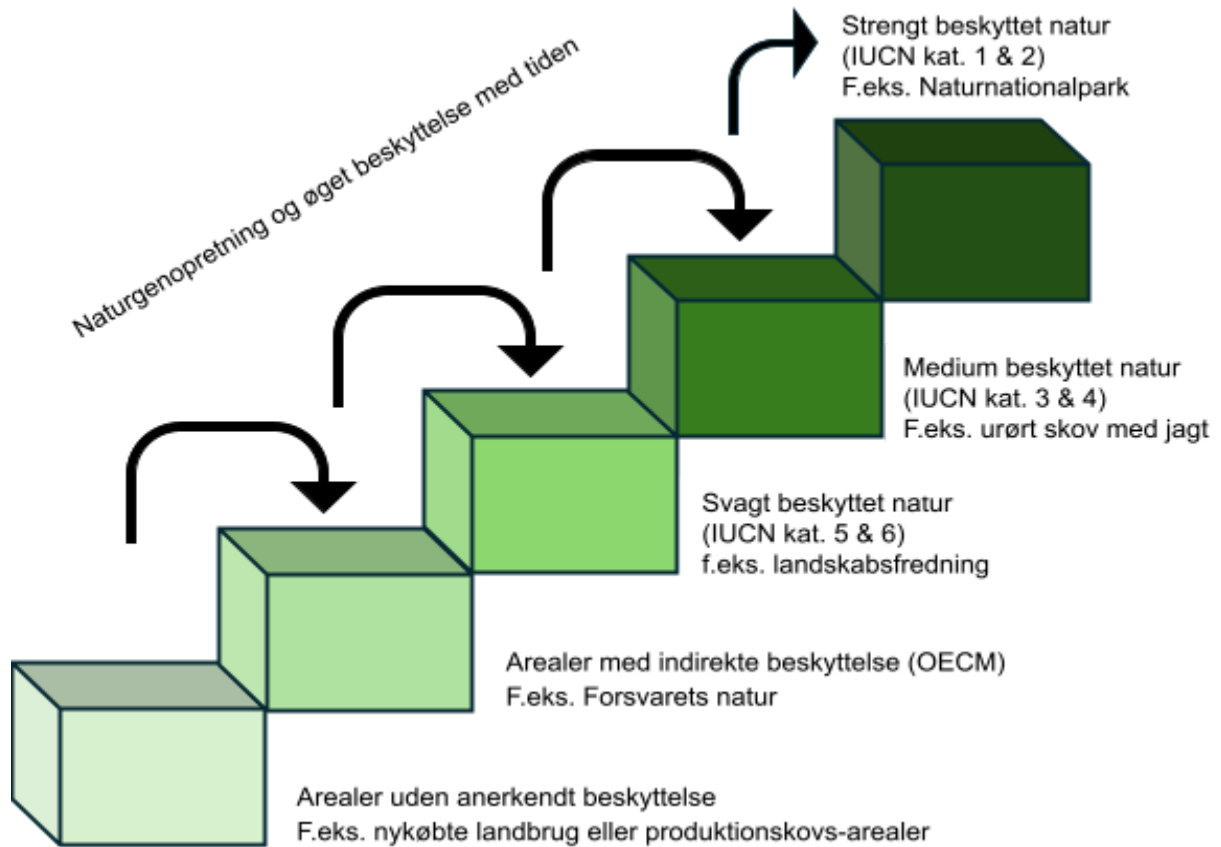

Verdens Skoves forslag til en kommende biodiversitetslov

Verdens Skoves forslag til en dansk biodiversitetslov præsenteres herunder. Først gives en **introduktion** til det overordnede forslag til en biodiversitetslov som en rammelov. Derefter følger yderligere nogle **vigtige elementer** der med fordel enten kan inkluderes direkte i en biodiversitetslov, i følgelovgivningen eller i en politisk aftaletekst. Disse elementer er dels udvalgt på grundlag af [internationale anbefalinger](#) til hvad en biodiversitetslov bør indeholde, og dels på grundlag af hvad Verdens Skove vurderer er relevant for Danmarks vedkommende. Herpå følger et forslag til en konkret **lovtekst**, der primært udgøres af en omformulering af [Lov om Klima](#) tilpasset beskyttelse af biodiversitet og vild natur. Som separat bilag findes en oversigt over de **internationale standarder for beskyttede naturområder**, som biodiversitetsloven bør følge og indbygge enten direkte eller i følgelovgivningen, så biodiversitetsmålene kvalitetsikres og kan vurderes entydigt og internationalt.

Verdens Skoves forslag til indhold i en kommende biodiversitetslov

- Biodiversitetsloven udfærdiges som en målgivende **rammelov, med mål der er kvantificerbare og tidsberammede**, og som skal opfyldes af mere detaljeret lovgivning på tværs af alle relevante ministerier.
- Biodiversitetsloven stipulerer, at der skal fastsættes **femårige delmål**. Det skal **årligt vurderes af både et uafhængigt Biodiversitetsråd og af Miljøministeriet om de historiske mål er opfyldt** og om det kan anses som sandsynligt at de eksisterende tiltag vil resultere i opfyldelse af de kommende mål. Hvis målene vurderes ikke at kunne nås, har Miljøministeren og regeringen **handlepligt** til at iværksætte tilstrækkelige tiltag.
- Biodiversitetsloven fastsætter overordnede danske mål for biodiversitet, herunder at Danmark a) senest to år efter lovens vedtagelse udfærdiger en bindende og detaljeret plan for hvordan der opnås **10 % strengt beskyttet og 20 % andet beskyttet natur på land i 2045 og til havs i 2035** med delmål i 2030, 2035 og 2040, b) **naturliggenopretter 30 %, 60 % og 90-100 % af arealer med eksisterende eller potentiel vild natur i henholdsvis 2030, 2040 og 2050** og c) **stopper de menneskabte tab af arter**, jvf vedtagne mål i EU og Biodiversitetskonventionen.
- Disse mål nås ved at udpege nye beskyttede naturområder, der sammen med eksisterende **beskyttede naturområder naturligenoprettes og ydes stadig forbedret beskyttelse så de opnår stigende kategorier af beskyttelse der følger IUCN's internationale standarder for beskyttet natur (bilag)**. Vi kalder det **Trappemodellen** (Figur 1).
- Biodiversitetsloven har som delformål at Danmark gennemfører en **reform af love** der vedrører biodiversitet, og i denne process retter og indretter sin lovgivning i overensstemmelse med alle internationale forpligtelser, tilsagn, standarder og normer for biodiversitet og naturforvaltning, samt fjerner eller radikalt ændre love, tilskud og andre ordninger der har utilsigtet negativ effekt på biodiversiteten.
- **Biodiversitetsloven har forsteret** i forhold til anden modstridende eller forældet lovgivning.

Figur 1. **Trappemodellen** for at opnå mål for beskyttede områder ved at med jævn rate rekruttere nye områder og gradvist lade nye og eksisterende naturområder naturgenoprette og nyde stadig øget beskyttelse.

Herunder fremlægges yderligere en række vigtige elementer som enten kan indskrives direkte i Biodiversitetsloven, i følgelovgivning eller i en politisk aftaletekst:

- Folketinget vedtager en **ny lov om beskyttet natur, der følger alle IUCN's kategorier for beskyttet natur** og de medfølgende kriterier. De pågældende områder udpeges og sikres juridisk ved lov med henvisning til hver af de enkelte IUCN kategorier af beskyttede områder og forvaltes i overensstemmelse dermed.
- Folketinget vedtager en **Naturzone** i planloven med biodiversitet som første prioritet og med intern, finere opdelt zoner, der følger de relevante IUCN-kategorier for beskyttede naturområder.
- **En jordreform** der gør det lettere at få ført arealer fra produktion ind i en naturzone ved at indføre hurtige, fastlagte skridt med indsatsniveauer der matcher det pågældende områdes prioritet for biodiversitet.
- **Beskyttet skovnatur reguleres af den nye lov om beskyttet natur** i stedet for af Skovloven, da Skovloven primært er møntet på produktion.
- Følgelovgivning med generelle regler for **forvaltningsplaner for arter** opdelt i kategorier efter status i Rødlisten med tids- og resourcemæssig prioritering ift arternes status.
- **Strafferammer** for overtrædelser af biodiversitetslovgivning **justeres til at virke afskrækkende** mod kriminalitet mod biodiversitet, med bøder der som minimum kan betale for genopretning af den forvoldte skade og straffene indrettes til at være i overensstemmelse med vigtigheden af biodiversitet, moderne retssikkerhed og befolkningens retsfølelse.
- Miljøministeriet foretager i samarbejde med Biodiversitetsrådet, Finansministeriet, relevante forskere, kommunerne og interesseorganisationer en analyse af **fordelingen af ansvaret for at målene for Biodiversitetsloven nås**, størrelsen af de offentlige omkostninger, behovet for økonomiske virkemidler for privat deltagelse, og mulighederne for privat og innovativ finansiering.
- Der vedtages **lovgivning om Biodiversity Stewardship** (Forvaltning af biodiversitet på privatejede arealer) **der skal fremme biodiversitet på privat jord** ved langsigtet arealreservation til biodiversitet mod økonomiske modydelse (tilskud, skattefritagelse eller lignende) samt teknisk assistance til forvaltning af biodiversitet, besøgsfaciliteter eller andet.
- Der vedtages lovgivning om rammer for befolkningens **oplysning, uddannelse, oplevelser, aktiviteter, overvågning og teknologioverførsel omkring biodiversitet**.

- Danmark kan eventuelt følge andre landes eksempel og bruge biodiversitetsloven til at oprette et **Biodiversitetsinstitut som det primære videnskabelige og planlæggende organ** for biodiversitetsbeskyttelse med regler for inddragelse af eksterne eksperter og interessentgrupper.
- **Følgelovgivning om national arealanvendelse** til lands og til havs, som udover 30 % beskyttede områder/Naturzone sætter mål for andre kategorier som f.eks. konventionelt/økologisk og animalsk/vegetabilsk landbrug, skovbrug, sommerhuse/turisme og byzone.
- Mere detaljeret følgelovgivning om **mindsning af Danmarks globale økologiske fodaftryk**, f.eks. ved skrapere regler for eller højere grønne afgifter på import af produkter der skader biodiversiteten, herunder produkter der fører til skovning, dræning eller anden skade på biodiverse områder på planeten.
- Følgelovgivning eller politisk aftaletekst hvori Danmark forpligter sig til at som minimum bidrage proportionelt ift vores bruttonationalprodukt til de årligt 30 milliarder USD som rige lande skal donere til at støtte fattige landes beskyttelse af deres biodiversitet, som vedtaget i Biodiversitetskonventionen's Kunming-Montreal aftale.

Forslag til lovtekst: Lov om biodiversitet

Kapitel 1

Formål

§ 1. Formålet med denne lov er, at Danmark skal sikre beskyttelse af vild natur og biodiversitet og som minimum opfylde internationale forpligtelser, mål, normer og standarder. Loven skal specifikt sikre at Danmark:

1) afsætter minimum 30 procent af det danske areal på land og til havs som beskyttet natur i henholdsvis i 2045 og 2035, heraf mindst $\frac{1}{3}$ strengt beskyttet natur, hvor kriterierne for beskyttet og strengt beskyttet natur følger definitionerne i EUs biodiversitetsstrategi.

2) har påbegyndt naturgenopretning af 30 %, 60 % og 90-100 % af arealer med eksisterende eller potentielle habitater på Habitattdirektivets Bilag 1 i henholdsvis 2030, 2040 og 2050, så habitaterne er i god/gunstig tilstand og der ikke er sket forringelser af dem.

3) implementerer naturforvaltning, der effektivt standser menneskeskabt udryddelse af alle arter, især kendte truede arter, inden 2030.

Stk. 2. Danmark skal arbejde aktivt for at indfri EUs biodiversitetsstrategi med målet om at afsætte 30 procent af arealet i EU til beskyttet natur, herunder 10 procent strengt beskyttet natur, Montreal aftalens målsætning om at 30 procent af det globale areal skal afsættes til beskyttet natur, EUs naturgenopretningsforordning og Montreal aftalens målsætning om stop for menneskeskabt udryddelse af arter.

Stk. 3. biodiversitetsindsatsen skal ske under hensyntagen til en række guidende principper:

1) Biodiversitetsudfordringerne er en global problemstilling. Derfor skal Danmark medvirke aktivt i den internationale biodiversitetsindsats. Danmark har både et historisk og moralsk ansvar for at bidrage i forhold til sit store internationale økologiske aftryk og høje økonomiske formåen.

2) Danmark følger internationale standarder og normer for naturforvaltning som præsenteret af IUCN, EU, Biodiversitetskonventionen, mfl.

3) Indfrielsen af Danmarks biodiversitetsmål skal ske omkostningseffektivt, men uden at målene for sikring af biodiversitet og vild natur kompromitteres.

4) Danmark skal vise, at biodiversitet og vild natur kan sikres eller genoprettes samtidigt med at der bibeholdes et stærkt velfærdssamfund, hvor sammenhængskraften og den sociale balance sikres.

5) Danmark skal gennemføre tiltag, der effektivt sikrer biodiversiteten, genetablerer og bevarer vild natur, og reelt beskytter danske naturområder på 30 % af arealet på land og til havs, men samtidig skal det sikres, at danske tiltag ikke blot flytter biodiversitetsskadelige erhverv og aktiviteter uden for Danmarks grænser.

6) Synergier mellem biodiversitetsbeskyttelse, klimastabilisering, naturoplevelser, fysisk og mental folkesundhed, og turisme skal udnyttes uden at biodiversiteten kompromitteres.

7) Økosystemtilgang skal anvendes i naturbeskyttelsen, med målet om at genskabe naturlige processer og selvregulerende økosystemer. Principperne om at forebyggelse er bedre end behandling, forsigtighedsprincippet og forureneren betaler anvendes.

§ 2. Miljøministeren fastsætter mindst hvert femte år en national biodiversitetsmålsætning med et 10-årigt perspektiv. En ny biodiversitetsmålsætning må ikke være mindre ambitiøs end den senest fastsatte målsætning.

Stk. 2. Miljøministeren offentliggør mindst hvert femte år og som minimum i forbindelse med fastsættelse af biodiversitetsmålsætningerne, jf. stk. 1, en biodiversitetshandlingsplan med et 10-årigt perspektiv.

Kapitel 2

Biodiversitetsrådets opgaver

§ 3. For at fremme uvildig rådgivning om biodiversitetsindsatsen bistår miljøministeren af Biodiversitetsrådet.

Stk. 2. Biodiversitetsrådet bistår miljøministeren ved fastsættelse af nationale biodiversitetsmålsætninger, jf. § 2, stk. 1.

§ 4. Biodiversitetsrådet skal årligt afgive anbefalinger til miljøministeren om biodiversitetsindsatsen. Biodiversitetsrådet skal i anbefalingerne forholde sig til principperne nævnt i § 1, stk. 3.

Stk. 2. Biodiversitetsrådet skal i anbefalingerne endvidere vurdere, om regeringens biodiversitetsindsats anskueliggør, at biodiversitetsmålene, jf. § 1, stk. 1, og § 2, stk. 1, nås.

Stk. 3. Biodiversitetsrådet skal i forbindelse med anbefalingerne give en status på Danmarks internationale målsætninger.

§ 5. Biodiversitetsrådet skal kommentere den årlige biodiversitetsstatus og -fremskrivning, jf. § 6, og miljøministerens årlige biodiversitetsprogram, jf. § 7, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Biodiversitetsrådet skal udarbejde et katalog over mulige virkemidler.

Stk. 3. Biodiversitetsrådet skal bidrage til den offentlige debat.

Stk. 4. Biodiversitetsrådet kan udarbejde analyser af og anbefalinger til biodiversitetsindsatsen m.v.

Kapitel 3

Biodiversitetsstatus og -fremskrivning

§ 6. Miljøministeren udarbejder årligt en biodiversitetsstatus og -fremskrivning, der som minimum skal indeholde følgende:

- 1) Status og fremskrivning for beskyttede arealer i hver IUCN kategori
- 2) Status og fremskrivning for tilstanden af habitater
- 3) Status og fremskrivning for naturgenopretning
- 4) Status og fremskrivning for rødlisten
- 5) Status og fremtidige mål for at ny lovgivning og regler til at fremme biodiversitet og undgå negative incitamenter
- 6) Afrapportering af Danmarks internationale indsatser for og effekter på global biodiversitet.

Kapitel 4

Biodiversitetsprogram, redegørelse til Folketinget og handlepligt

§ 7. Miljøministeren udarbejder årligt et biodiversitetsprogram til Folketinget.

Stk. 2. biodiversitetsprogrammet skal indeholde følgende:

- 1) En status på opfyldelse af de nationale biodiversitetsmål, jf. § 1, stk. 1, og § 2, stk. 1.
- 2) De planlagte biodiversitetstiltag og virkemidler med effekt på kort og lang sigt og den forventede fremtidig effekt heraf.
- 3) En redegørelse for Biodiversitetsrådets anbefalinger, jf. § 4, og miljøministerens stillingtagen hertil.
- 4) En status på forskning og udvikling af nye biodiversitetstiltag.
- 5) En status på biodiversitetsvidenskabelig udvikling, herunder de nyeste rapporter fra FN's biodiversitetspanel IPBES.
- 6) En beskrivelse af og status på opfyldelse af internationale biodiversitetsmålsætninger.
- 7) En global biodiversitetsstrategi og handlingsplan, der sikrer, at Danmark ikke har et negativt aftryk på biodiversiteten globalt, og at Danmark yder et styrket, positivt bidrag til bevarelsen af biodiversiteten globalt af et omfang der lever op til internationale tilsagn og anbefalinger.

Stk. 3. Miljøministeren skal i biodiversitetsprogrammet give sin vurdering af, om det kan anskueliggøres, at de nationale biodiversitetsmål nævnt i § 1, stk. 1, og § 2, stk. 1, nås.

Stk. 4. Kan det ikke anskueliggøres, at de nationale biodiversitetsmål nås, skal miljøministeren i biodiversitetsprogrammet tillige fremlægge nye initiativer med planerne for udtagning af areal til beskyttet og strengt beskyttet natur, samt naturgenopretning på kortere sigt og initiativer med genopretningsseffekt på længere sigt, som viser vejen mod opfyldelse af de nationale biodiversitetsmål.

§ 8. Miljøministeren udarbejder en årlig redegørelse til Folketinget om effekterne af den samlede biodiversitetspolitik, når biodiversitetsprogrammet er offentliggjort.

§ 9. Danmarks universiteter, IPBES og et evt Biodiversitetsinstitut er regeringens rådgiver i relation til den biodiversitetsvidenskabelige udvikling.

Kapitel 5

Biodiversitetsrådets organisering

§ 10. Biodiversitetsrådet er et uafhængigt rådgivende ekspertorgan.

Stk. 2. biodiversitetsrådet består af 1 formand og 8 øvrige medlemmer.

Stk. 3. Medlemmer og formand skal alle være eksperter med viden om de forskellige relevante aspekter i arbejdet med at forbedre biodiversiteten i Danmark. Rådet sammensættes, så det består af formanden og otte medlemmer med kompetencer inden for følgende områder: Dansk biodiversitet (land, vand, hav) (5 medlemmer) Jura, herunder EU- og international lovgivning (1 medlem) Samfunds- og miljøøkonomi (1 medlem) Adfærdsmæssige forhold, herunder i relation til friluftsliv (1 medlem). De otte menige medlemmer bliver udpeget af miljøministeren blandt kandidater indstillet af universiteterne (Rektorkollegiet), der indstiller to kandidater til hver post, henholdsvis en mand og en kvinde.

Stk. 4. 2 af Biodiversitetsrådets øvrige medlemmer konstitueres som næstformænd.

Stk. 5. Formanden og næstformændene udtaler sig på vegne af Biodiversitetsrådet.

Stk. 6. Medlemmerne af Biodiversitetsrådet udpeges for en periode af 4 år. Genudpegning kan ske én gang. Hvis formanden eller et af de øvrige medlemmer udtræder af rådet før periodens udløb, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 4 år i overensstemmelse med proceduren nævnt i stk. 2.

Stk. 7. Biodiversitetsrådet fastsætter en forretningsorden.

§ 11. Biodiversitetsrådet bistås af et sekretariat.

Stk. 2. Sekretariatet ledes af en sekretariatschef, som ansættes af Biodiversitetsrådets formand. Sekretariatsbetjeningen placeres på en forskningsinstitution.

§ 12. Biodiversitetsrådet etablerer et biodiversitetsdialogforum, som skal bistå Biodiversitetsrådet i deres arbejde. Dialogforum for Biodiversitet skal drøfte og kommentere på de biodiversitetsmæssige, lovgivningsmæssige, samfundsøkonomiske og adfærdsmæssige aspekter i Biodiversitetsrådets hovedbudskaber og anbefalinger.

Biodiversitetsrådet er et uafhængigt ekspertorgan, og derfor har Dialogforum for Biodiversitet ingen instruktionsbeføjelser over for rådet eller skal godkende rådets arbejde.

Stk. 2. Medlemmerne af Biodiversitetsrådets biodiversitetsdialogforum udnævnes af Biodiversitetsrådet for indtil 3 år ad gangen.

Stk. 3. Biodiversitetsrådet og biodiversitetsdialogforummet skal træde sammen mindst en gang årligt inden afgivelse af Biodiversitetsrådets årlige rapport med anbefalinger, jf. § 4, stk. 1, og forud for øvrige væsentlige udgivelser fra Biodiversitetsrådet. Drøftelserne ledes af formanden.

Stk. 4. Den årlige rapport med anbefalinger, jf. § 4, stk. 1, og øvrige væsentlige udgivelser fra Biodiversitetsrådet suppleres af et referat af synspunkter fremført i forbindelse med drøftelserne som nævnt i stk. 3.

Stk. 5. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke organisationer og institutioner der indstiller medlemmer til Biodiversitetsdialogforummet.

Kapitel 6

Ikrafttræden m.v.

§ 13. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Biodiversitetsrådets nuværende formand og medlemmer fortsætter indtil udløbet af den periode, de er udpeget for, og kan efter udløbet af deres første periode genudpeges én gang for yderligere 4 år. Biodiversitetsrådets formand kan beslutte, at 2 af de medlemmer, som er medlemmer af Biodiversitetsrådet ved lovens ikrafttræden, efter udløbet af deres anden periode kan udpeges for yderligere 2 år.

(Stk. 3. Eventuelle love der ophæves.)

§ 14. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.